

них програм, їх оновлення із врахуванням новітніх наукових досягнень і вдосконалення методів навчання.

*Самійленко А.П., к. е. н., доцент кафедри
політичної економії факультетів управління
і управління персоналом та маркетингу*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ОСВІТІ

Інформаційне суспільство базується на високих технологіях, впровадження яких потребує належного інтелектуального забезпечення. Наука й освіта стають стратегічним чинником прогресу. Проблемою є створення нових інформаційних технологій, адже в новому суспільстві зростає значення інформації як стратегічного ресурсу прогресивних суспільних перетворень, а інформація стає могутнім владним ресурсом. Інформаційні технології внесли в систему освіти такий імпульс нововведень, що справедливо можуть розцінюватись як основний засіб її інноваційного розвитку.

Впровадження інформаційних освітніх технологій є одним з головних чинників становлення і розвитку інноваційно-інформаційного суспільства. Сучасні освітні технології, які ґрунтуються на комп'ютерній техніці, інформаційних мережах і мультимедійних засобах, є важливим стратегічним ресурсом, покликаним забезпечити кардинальні зміни в сфері економічної освіти. Створення на їх основі потужної інформаційної бази навчального процесу в закладах освіти дозволить перейти на нові освітні технології.

Вимога переходу до інноваційної освіти обумовлена закономірностями функціонування інформаційного суспільства. Розвиток телекомунікаційних технологій, обумовлений науково-технічним прогресом, досяг деякої критичної грані, після якої ми спостерігаємо якісні зміни інформаційного середовища, що оточує індивіда, що у свою чергу викликало ланцюг якісних змін у всіх сферах його існування. Стосовно сфери економічної освіти ці зміни класифікуються як зміна основної парадигми: якщо раніше для того, щоб навчатися викладач був головним джерелом професійної інформації, що зумовлювало репродуктивну методику навчання як очолюючу, то тепер студент зустрічається з безліччю цілком доступних джерел. Функція викладача стає іншою: він повинен навчити студента орієнтуватися в цьому інформаційному середовищі, повинен розвинути його творчі та інтелектуальні здібності, у тому числі здібність до самоосвіти. Саме ця обставина робить використання інформаційних технологій, інформатизацію навчального процесу головним засобом здійснення переходу до інноваційної економічної освіти.

Інноваційна економічна освіта орієнтована не стільки на передачу знань, які постійно оновлюються і старіють, скільки на оволодіння базовими компетенціями, що дозволяють потім — у міру необхідності — набувати знання самостійно. Традиційна освіта, як система отримання знань, відстає від реальних потреб сучасного суспільства. В науковій термінології з'явилися нові поняття: "інноваційна здатність нації", "інноваційна освіта", "соціальні технології".

Загальна ефективність інноваційного процесу багато в чому визначається тим, яким чином його основні суб'єкти взаємодіють між собою як елементи колективної системи створення і використання знань. Тому одним із ключових завдань економічної науки має бути формування економічного мислення в суспільстві на базі об'єднання інтелектуальних і матеріально-технічних ресурсів сфери науки і вищої освіти.

*Саприкіна Н. В., к.е.н., доцент
кафедри політичної економії обліково-економічних факультетів*

МОТИВАЦІЯ НАУКОВОГО ПОШУКУ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Практикою доведено, що найкращого результату у процесі навчання можна досягти лише тоді, коли передача інформації від викладача до студента доповнюється самостійною роботою останнього, спрямованою на пошук та осмислення наукового матеріалу з подальшим аудиторним обговоренням та опрацюванням знайденого.

Однак ефективна самостійна робота студента можлива лише за умов наявності справжньої його зацікавленості поставленими під час лекцій чи семінарів проблемами і задачами. Тобто головним завданням викладача є не стільки бути зовнішнім джерелом інформації для студента, скільки знайти ключ до внутрішніх спонукальних мотивів останнього, саме завдяки яким і відбувається чи не найбільш плідний етап навчання — самостійний творчий пошук, результатом якого є не просто ретрансляція побаченого чи почутого, а, що найважливіше, формування власної думки з приводу проблеми, власного ставлення до неї, особистого переосмислення шляхів її вирішення.

На наш погляд, і це знайшло підтвердження у роботі, джерелом справжнього натхнення і для науковця, і для викладача, і для студента сьогодні є сучасна економічна теорія, яка саме на даному етапі переживає період значних трансформацій як у сутнісному, так і у методологічному відношенні. Ці зміни полягають у наступних найбільш суттєвих положеннях:

1. Відбувається глибоке переосмислення наукової парадигми і методологічних основ економічної науки у контексті змін, які спостерігаються у світовій і в національних економіках з урахуванням як загальносвітових тенденцій, транснаціоналізації і багатополлярності світу, так і національних традицій, духовності, культури, соціальних цінностей, а також рівня суспільного розвитку, геоекономічного і геополітичного положення, геостратегічних інтересів тієї чи іншої країни.

2. Економічна теорія сьогодні все більше набуває рис мультидисциплінарної науки, у якій знаходять відображення результати досліджень інших наук і, що цікаво, не лише суміжних суспільних, а й природничих. Так, сучасна економічна наука інтегрує в собі, окрім уже традиційних економічної історії, філософії, соціології, політології, математики, ще й досягнення та інструментарій психології, антропології, біології, що надзвичайно розширює коло інтересів і поле дослідницької діяльності не лише досвідчених науковців, а й початківців.

Зазначені риси роблять сьогодні економічну теорію наукою надзвичайно відкритою і для нових ідей, і для нових сміливих експериментів. Це дозволяє майже кожному студенту знайти себе і відкрити своє бачення і розуміння як економічної теорії, так і економічної практики. І саме це полегшує викладачеві завдання допомогти слухачам у цьому.

*Сацук В.І., к.е.н., доцент кафедри
політичної економії факультетів управління
та управління персоналом і маркетингу*

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ ІНТЕГРАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПОНЕНТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

У динамічному освітньо-науковому середовищі ХХІ ст. головною метою університетів стає підготовка конкурентних випускників, здатних швидко та креативно реагувати на суспільні виклики, оперативно адаптуватися до змінюваних зовнішніх умов. Підготовка таких студентів до повноцінної участі в сучасному та майбутньому світі потребує розвитку в них особливого рівня знань і навичок — дослідницьких компетенцій, орієнтація на здобуття яких є ключовим елементом сучасних стратегій дослідницьких університетів світового класу. Дослідницькі компетенції надають можливості випускникам із системних позицій підходити до вирішення різноманітних проблем, генерувати й оцінювати відповідні інформаційні і статистичні дані, критично аналізувати існуючі ідеї, теорії та гіпотези та успішно розвиватись на цій основі.

Незалежно від сфери своєї майбутньої професійної зайнятості, ключовим мотивом розвитку у студентів дослідницьких компетенцій вважається необхідність фасилітації у них, за допомогою різних технік і підходів, креативного мислення, в результаті чого студенти отримують наступні переваги: ознайомлення з цінностями, практичними та етичними нормами у тій сфері знань і професії; посилення розуміння того, яким чином вибрана галузь знань здійснює позитивний вплив на суспільство; розвиток і зміцнення навичок і можливостей (критичне та аналітичне мислення, пошук та оцінка інформації, а також вирішення проблем; навички у проведенні та оцінці результатів наукових досліджень, які будуть корисними у їх повсякденному особистому та професійному житті; оволодіння різними підходами до навчання та викладання як запорука майбутньої успішної роботи студентів із різними аудиторіями; оволодіння методами і прийомами проведення досліджень, які можуть бути ефективними як у науковій, так і практичній діяльності).

Велика увага інтегруванню досліджень у навчальний процес приділяється в дослідницьких університетах США. Для цього, як показали здійснені нами узагальнення, часто використовуються такі методи ефективного поєднання викладання і досліджень: організація так званих гостьових лекцій за участі колег чи відомих наукових експертів у тій чи тій сфері з метою публічно-